

ROVNÍKOVÝ ÚŽEH

Kristina Höschlová

XXII. Pelikánův seminář SHM, 2011

ÚRAZ TEPLEM

- Úpal (siriasis, heat stroke)
- Úžeh (insolace, sun stroke)
- Synkopa z horka
- Křeče z horka

Synkopa z horka

- Mechanismus - teplem indukovaná vasodilatace periferie
⇒ Synkopa neurogenního charakteru
- První pomoc – autotransfusní poloha

Křeče z horka

- Příčinou je iontová dysbalance při přílišném pocení
- První pomoc: tekutiny s dostatkem iontů (sůl)

ÚPAL

- Vysoká °t prostředí
- Tělesná $\text{°t} > 40\text{°C}$
- Oběhová nestabilita
- Nauzea a zvracení
- **Námahový úpal:** vlhká a opocená kůže
- **Úpal bez fyz.aktivity:** suchá a teplá kůže

ÚŽEH

- Vystavení žáru
- Tělesná °t normální
- Oběhová stabilita
- **Prudká bolest hlavy**
 - začátek s odstupem h
- + mohou být příznaky úpalu

Rovníkový ÚŽEH

MECHANISMUS

- Přímé působení slunečních paprsků na nekrytou hlavu
- Překrvení mozkových blan; lokální otok

Rovníkový ÚŽEH - charakteristika

Vystavení slunci při proudění větru

- Chození po horách
- Mořeplavba
- Jízda na motorce (koni)

Rovníkový ÚŽEH - projevy

- Krutá bolest hlavy
- Bolest se horší při pohybu hlavou (rotace, předklon)
- Nauzea, malátnost, slabost, světloplachost
- t těla bývá jen mírně zvýšená

Rovníkový ÚŽEH - projevy

Možné doplňující příznaky

- Nevolnost a únava
- Světloplachost
- Hyperalgie všech tělesných blan
- (Ztuhlost šíje)
- Projevy často s latencí (6-12h)
- Bolest hlavy trvá až 5 dní

ÚŽEH – diferenciální diagnostika

• Meningitis

- ? Meningeální příznaky?
- ? Očkování?
- ? Rudý výsev na trupu?
- ? Vysoká °t?

ÚŽEH – diferenciální diagnostika

- **Vysokohorský mozkový otok**

? Nadmořská výška?

? Testy rovnováhy,
další známky VHN?

? Ztuhlost šíje? (negativní)

? Zlepšení sestupem?

ÚRAZ HORKEM – Všeobecná léčba

- Chlad, stín
- Proudění vzduchu
- Poloha vleže
- Tekutiny s ionty

- Protekce hlavy (klobouk, mokrý ručník)

ÚŽEH – doplňková Th

- Paracetamol 500 mg 2-3/den
- Ibuprofen 400 mg 2-3/den

- Zvýšená pozice hlavy při spánku

Have a safe sunbath!

